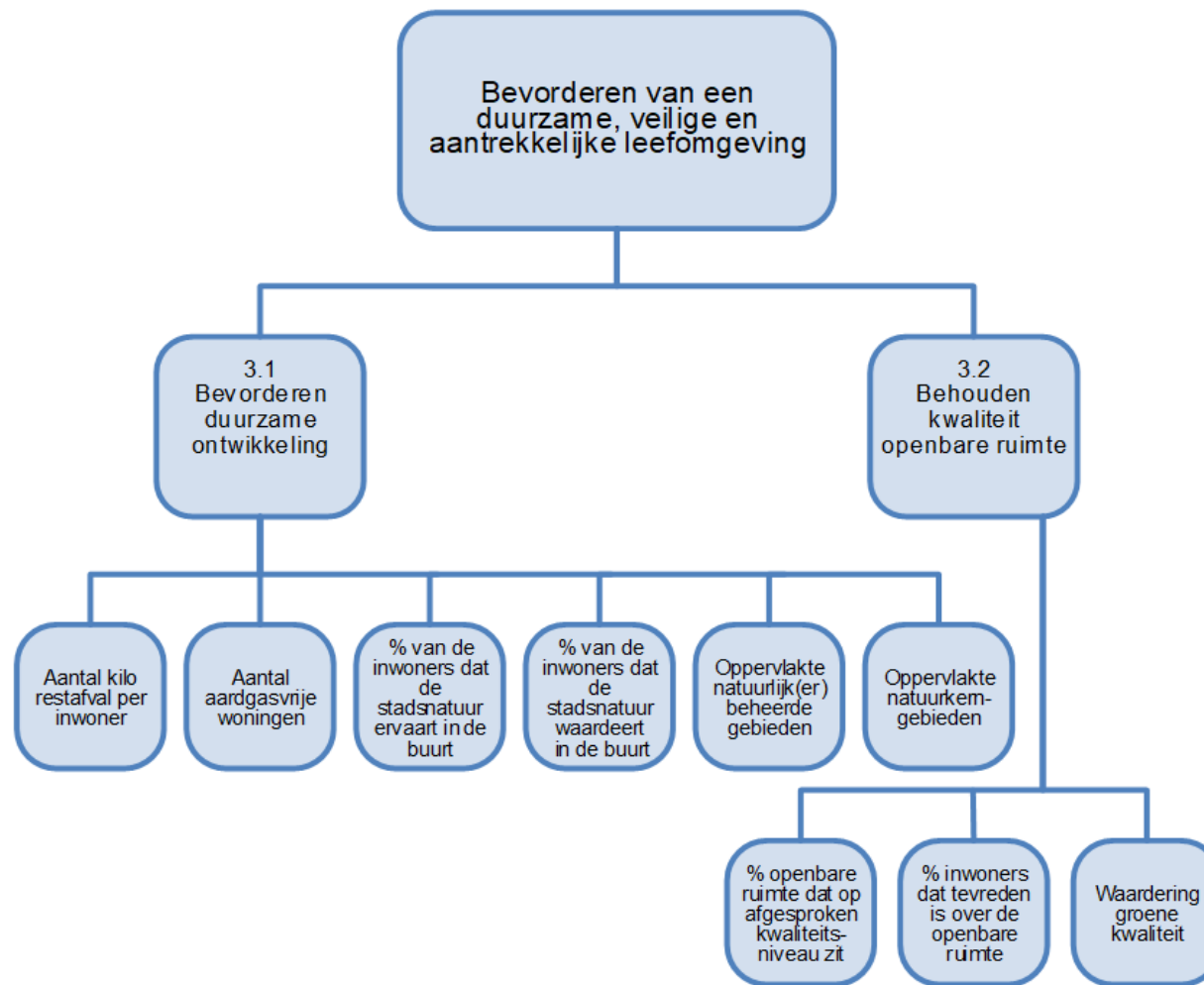

Programma 3 Leefbaarheid, duurzaam en groen

Algemene doelstelling: Bevorderen van een duurzaam, veilige en aantrekkelijke leefomgeving

Resultaten voor bevorderen duurzame ontwikkeling

- In 2024 is het restafval vergeleken met 2023 licht gestegen van 199 kg naar 202 kg per inwoner per jaar;
- Er is een burgerberaad Afvalbeleid gehouden. Dit heeft 15 adviezen opgeleverd die worden opgepakt in het nieuwe afvalbeleid;
- Voor de Specifieke Uitkering (SPUK) Lokale aanpak Isolatie die in 2023 is ontvangen, is het bestedingsvoorstel vastgesteld en de uitvoering gestart;
- Vanuit het nieuwe Energieloket voor VvE's is er met 120 VvE's contact geweest; dat is bijna een derde van het totaal aantal VvE's;
- We hebben aan alle scholen aangeboden om in kaart te brengen hoeveel zonnepanelen geplaatst kunnen worden en wat de kosten hiervan zijn. Hier is veel gebruik van gemaakt;
- Het beoogde zonneveld, 25.000 zonnepanelen, aan de Roeleveenseweg is in 2024 definitief vergund;
- We hebben met partijen als GGD, corporaties en verhuurders concrete acties voor klimaatadaptatie opgepakt.

Resultaten voor behouden kwaliteit openbare ruimte

- De openbare ruimte is volgens de afgesproken kwaliteitsniveaus beheerd en onderhouden;
- Inwoners waarderen de aantrekkelijkheid van de directe woonomgeving met een 7,2 en de waardering voor de groene kwaliteit van de gemeente is gelijk gebleven (7,5);
- We hebben extra ingezet op communicatie richting de inwoners en dat heeft effect gehad, want we zien een toename van 7% bij de positieve afhandeling van meldingen;
- Om werkzaamheden beter af te stemmen is een intentieverklaring 'Samenwerking in de openbare ruimte' ondertekend tussen Dunea, Stedin en Zoetermeer.

Doelstelling 3.1 Bevorderen duurzame ontwikkeling

Energietransitie

We werken langs diverse sporen aan het ondersteunen en stimuleren van particuliere huiseigenaren (VvE's en eengezinswoningen) bij energiebesparing en het aardgasvrij maken van de woningen of complexen. We hebben de succesvolle subsidieregeling "Handen Ineen" in 2024 voortgezet. Ook is de regeling samen met aanvragers geëvalueerd en wordt deze in 2025 en 2026 verbeterd voortgezet.

Er zijn 14 bewonersinitiatieven actief (samen 3.000 woningeigenaren) die stappen willen zetten richting aardgasvrije woningen. Vijf initiatieven hebben met ondersteuning van de gemeente verduurzamingsadvies ingewonnen, variërend van een stappenplan voor de woningtypen tot specifiek advies voor ventilatie of warmtepompen. Twee initiatieven hebben een collectieve inkoopactie georganiseerd, voor vloerisolatie en dubbel glas. De energieambassadeurs van DEZo (Duurzame Energiecoöperatie Zoetermeer) hebben in 2024 in totaal ongeveer 240 energiescans aan huis gedaan. Het aantal energiecoaches is gegroeid naar ruim 40.

Woningeigenaren in VvE-verband hebben hun eigen specifieke vragen over verduurzaming en behoefte aan onafhankelijk advies. Om hierin te voorzien is eind 2023 een VvE-loket opgericht. In 2024 is er vanuit het Energieloket met 120 VvE's contact geweest.

In 2024 is aan alle scholen het aanbod gedaan om in kaart te brengen hoeveel zonnepanelen geplaatst kunnen worden op de schooldaken. Bijvoorbeeld bij schoolbestuur Unicoz zijn er mogelijkheden om bij 11 scholen het jaarlijks elektriciteitsverbruik geheel of bijna volledig te verduurzamen met zonnestroom. Bij 16 scholen van Unicoz kunnen de zonnepanelen binnen 6 tot 10 jaar terugverdiend worden. Met de schoolbesturen vindt in 2025 overleg plaats over de vervolgstappen om daadwerkelijk zonnepanelen op de scholen te krijgen.

In 2024 is de definitieve omgevingsvergunning verleend voor het zonneveld van 25.000 panelen aan de Roeleveenseweg. Er is beroep ingesteld, waardoor pas in 2025 duidelijk wordt of de omgevingsvergunning definitief wordt. De ontwikkelaar werkt ondertussen samen met Dunea en een aantal energiecoöperaties aan het organiseren van lokaal eigendom van het zonneveld.

Van het rijk ontvingen we € 2,2 mln. in het kader van de tweede tranche van de Specifieke Uitkering Lokale Aanpak Isolatie. Met deze SPUK kan de gemeente eigenaar-bewoners ondersteunen die moeite hebben met het verduurzamen van hun woning. Voor het bedrag dat in 2023 is ontvangen (eerste tranche) is het bestedingsvoorstel vastgesteld. In 2024 is de uitvoering gestart met een Doe-het-zelf regeling. Eigenaar-bewoners die zelf de isolatiemaatregelen in de woning uitvoeren, kunnen de materialen geheel of grotendeels met de tegoedbon aanschaffen.

Van het rijk ontvangen we tot 2030 jaarlijks ongeveer € 2 mln. in het kader van de CDOKE-regeling, bedoeld voor de personele uitvoeringskosten van het klimaat- en energiebeleid. In 2023 is gestart met het uitbreiden van de uitvoeringscapaciteit en dit is voortgezet in 2024.

Groen & biodiversiteit

We werken op verschillende fronten aan groen en biodiversiteit in en om de stad. Het project Tuinrangers is gestart om het vergroenen van tuinen te bevorderen en zo een bijdrage te leveren aan de leefomgeving en de natuur. Tuinrangers zijn vrijwilligers uit Zoetermeer, die worden opgeleid om inwoners gratis met praktische adviezen te helpen om hun tuin te vergroenen. In dit initiatief werkt Zoetermeer samen met Stichting Steenbreek en IVN.

Zoetermeer werkt met regionale partners samen aan de versterking van groengebieden De Nieuwe Driemanspolder, Buytenhout, Bentwoud en Duin, Horst & Weide. Voor de laatste twee gebieden zijn nieuwe Uitvoeringsprogramma's benoemd en bekrachtigd. Op basis daarvan is gestart met diverse projecten die recreatie en natuur in de gebieden versterken.

Klimaatadaptatie

Beleid voor klimaatadaptatie is in hoofdlijnen opgenomen in het concept ontwerp Ruimtelijke Strategie. Het is één van de ruimtelijke strategische keuzes: Zorgen voor een klimaatbestendige en natuurinclusieve stad. Met onder andere water en bodem sturend en klimaatadaptief bouwen. Daarnaast wordt bij de start van projecten de mogelijkheid bekeken voor klimaatadaptieve maatregelen.

Samenwerking en het stimuleren van initiatieven speelt ook een belangrijke rol bij de klimaatadaptatie, dus daar is in 2024 ook op ingezet. Zo is er samen met de GGD en de woningcorporaties een Lokaal Hitteplan Zoetermeer opgesteld, de Berging Rekening Courant (BRC) geactualiseerd en geëvalueerd en is de dialoog gestart met corporaties en verhuurders over kwetsbare bewoners.

Afvalinzameling

In 2024 is het aantal kilogram restafval ten opzichte van 2023 gestegen van 199 kg naar 202 kg per inwoner per jaar. We hebben geïnvesteerd in een duurzamer en meer circulaire bedrijfsvoering. De inzamelvoertuigen die voorheen op diesel reden, rijden op biologische HVO-diesel. Dit bespaart CO2 uitstoot.

In 2024 hebben we een pilot burgerberaad uitgevoerd over het nieuw op te stellen afvalbeleid. 150 inwoners hebben hieraan meegewerkt. Het burgerberaad heeft 15 adviezen opgesteld voor het nieuwe afvalbeleid. De voorbereiding van het nieuwe beleid is gestart.

Aantal aardgasvrije woningen (Realisatie 2024)

Aantal woningen zonder aardgasaansluiting. Een aardgasaansluiting kan individueel of collectief zijn (gestapelde bouw met gezamenlijke CV-installatie).

Bron: CBS Statline

Type	2023	2024
Begroting	4.400	5.100
Realisatie	4.760	5.760

Toelichting

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: De CBS-data lopen door verzameling en controle van de gegevens 1,5 jaar achter. Dit betekent dat de jaarcijfers over 2024 in feite de gegevens van 2023 betreffen. In 2023 was 10,1% van het woningenbestand aardgasvrij.

Totale CO2-uitstoot in de gemeente voor alle sectoren (in ton) (Realisatie 2024)

De CO2 uitstoot in alle sectoren gezamenlijk binnen Zoetermeer.

Bron: Landelijke klimaatmonitor

Type	2023	2024
Begroting	397.000	385.000
Realisatie	374.000	365.000

Toelichting

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: De uitstoot laat een dalende lijn zien, die zelfs iets voor loopt op de eigen prognose. De daling komt voort uit autonome maatregelen zoals aardgasvrije en energiezuinige nieuwbouwwoningen, isolatiemaatregelen bij bestaande woningen, etc. Daar bovenop komt een extra daling vanuit de gebouwde omgeving: door de hoge energieprijzen hebben inwoners hun stookgedrag aangepast en is er fors bezuinigd op de energie die gebruikt wordt voor het verwarmen van de woning.

NB: Omdat de data in de Klimaatmonitor op dit onderdeel gemiddeld 1,5 jaar achterlopen, worden hier de (geschatte) cijfers over 2023 gepresenteerd. Deze indicator is bij de Programma Begroting 2025 komen te vervallen.

Totale CO2-uitstoot in de gemeente voor woningen (in ton) (Realisatie 2024)

De totale hoeveelheid uitgestoten CO2 door Zoetermeerse woningen.

Bron: Landelijke klimaatmonitor

Type	2023	2024
Begroting	137.000	131.000
Realisatie	125.000	108.000

Toelichting

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: Omdat de data in de Klimaatmonitor op dit onderdeel gemiddeld 1,5 jaar achterlopen, worden hier de cijfers over het voorgaande jaar (2023) gepresenteerd.

De CO2 uitstoot voor de gebouwde omgeving laat een dalende lijn zien. Deze is het grootst bij de woningen. Deze afname is voor een deel autonoom als gevolg van aardgasvrije en energiezuinige nieuwbouwwoningen, toename van energiezuinige apparatuur en isolatiemaatregelen bij bestaande woningen. Het grootste deel van de daling komt voort uit ander stookgedrag. Door de hoge energieprijzen zijn inwoners bewuster omgegaan met energie, waarbij er fors bezuinigd is op de energie die gebruikt wordt voor het verwarmen van de woning. De milde winter van 2023 speelde ook een belangrijke rol. Door de verandering in het stookgedrag is de CO2 daling veel groter dan de prognose, maar de verwachting is dat een deel van dit effect de komende jaren weer zal verdwijnen omdat de energieprijzen niet meer zo extreem hoog zijn.

Totale CO2-uitstoot in de gemeente voor bedrijven (dienstverlening, geen industrie) (in ton) (Realisatie 2024)

De totale hoeveelheid uitgestoten CO2 door Zoetermeer bedrijven (publieke en commerciële dienstverlening).

Bron: Landelijke klimaatmonitor

Type	2023	2024
Begroting	80.500	76.500
Realisatie	85.400	82.000

Toelichting

Doel gehaald: Nee.

Toelichting: Omdat de data in de Klimaatmonitor op dit onderdeel gemiddeld 1,5 jaar achterlopen, worden hier de cijfers over 2023 gepresenteerd. De CO2-uitstoot laat al jaren een dalende lijn zien. De CO2-uitstoot over 2023 ligt boven de prognoses voor 2024, maar als de trendlijn wordt doorgetrokken, dan zal deze daar wel in de buurt komen. Bij de commerciële dienstverlening is de jaarlijkse daling duidelijk zichtbaar. Bij de publieke dienstverlening stagneert de daling.

Geïnstalleerd vermogen in zonne- en windenergie in Megawatt (MW) (Realisatie 2024)

Het vermogen aan zonne- en windenergie dat in 2024 is geïnstalleerd.

Bron: Landelijke klimaatmonitor

Type	2023	2024
Begroting	69,0	85,0
Realisatie	79,0	80,0

Toelichting

Doel gehaald: Nee en Ja.

Toelichting: Er zijn alleen cijfers over de eerste helft van 2024 bekend. Als de trendlijn wordt doorgetrokken is het aannemelijk dat de prognose voor 2024 wel wordt gehaald. De vraag naar zonnepanelen was in 2024 minder groot dan de jaren daarvoor. De discussies over het afbouwen van de salderingsregeling hebben een negatieve invloed op het aanschaffen van zonnepanelen.

% Van de inwoners dat de natuur ervaart in de buurt (Realisatie 2024)

Het percentage inwoners (respondenten Stadspeiling) dat stadsnatuur in hun eigen buurt ervaart. Onder stadsnatuur wordt het spontane planten- en dierenleven in de stad verstaan.

Bron: Stadspeiling

Type	2023	2024
Begroting	87%	87%
Realisatie	86%	87%

Toelichting

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: Het percentage inwoners dat natuur ervaart is licht gestegen en ligt nu op het beoogde niveau.

% Van de inwoners dat stadsnatuur waardeert in de buurt (Realisatie 2024)

Het percentage inwoners (respondenten Stadspeiling) dat stadsnatuur in hun eigen buurt waardeert. Onder stadsnatuur wordt het spontane planten- en dierenleven in de stad verstaan.

Bron: Stadspeiling

Type	2023	2024
Begroting	87%	87%
Realisatie	92%	91%

Toelichting

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: Het percentage inwoners dat stadsnatuur in de buurt ervaart licht gezakt, maar ligt nog ruim boven het beoogde niveau.

Toename oppervlakte natuurlijker beheerde gebieden (extra m2) (Realisatie 2024)

Toename in hectare per jaar van gebieden (moerasparels, weidevogelreservaat) met betere omstandigheden voor de (toename van de) biodiversiteit na uitvoering van projecten uit het huidige programma Duurzaam & Groen Zoetermeer. In deze gebieden heeft veelal een aanpassing van inrichting plaatsgevonden en een structurele aanpassing in het beheer.

Bron: Groenkaart

Type	2023	2024
Begroting	19	0
Realisatie	19	0

Toelichting

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: Voor 2024 waren er geen plannen.

Oppervlakte natuurkerngebieden (cumulatief ha) (Realisatie 2024)

Natuurkerngebieden (inclusief begrenzing) in het kader van de groenkaart van Zoetermeer.

Bron: CBS Statline

Type	2023	2024
Begroting	161	161
Realisatie	134	145

Toelichting

Doel gehaald: Nee.

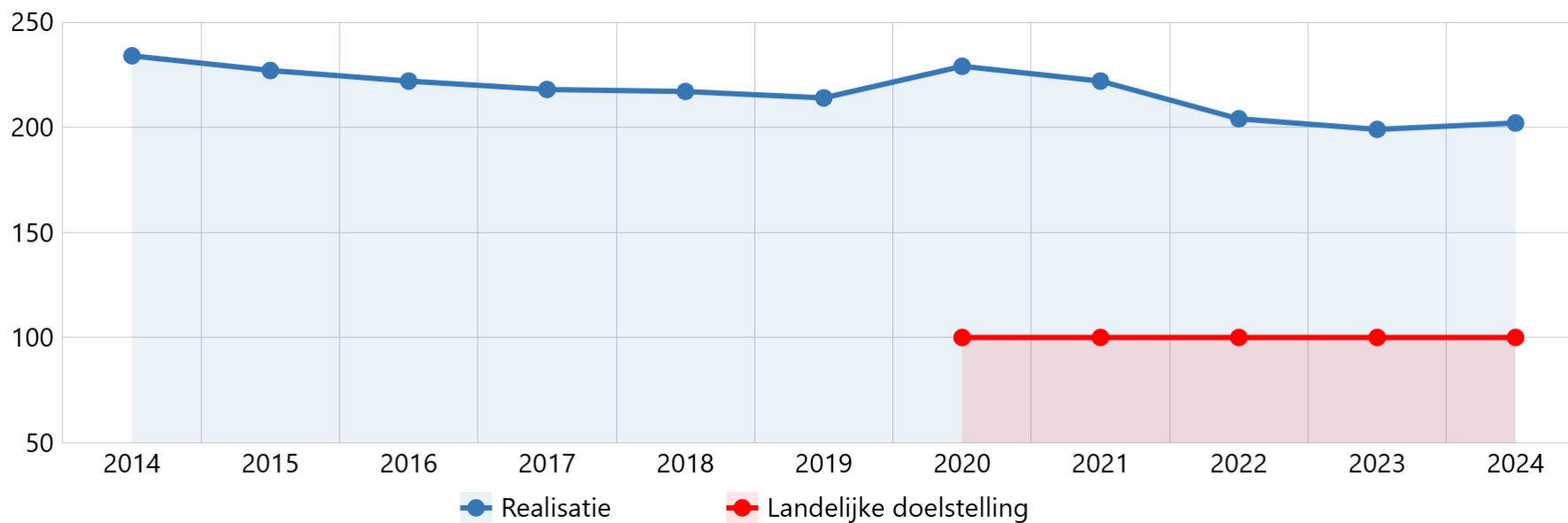
Toelichting: De begrenzing van de natuurkern in het van Tuylpark is opgenomen in het ontwerp Omgevingsprogramma Gebied van Tuylpark en Noordelijke Bedrijventerreinen, dat ter inzage is gelegd. Dit verklaart de toename in de hectares begrensde natuurkern. De begrenzing van de natuurkern in de Nieuwe Driemanspolder volgt in 2025.

Aantal kilogram restafval per inwoner (Realisatie 2024)

Het aantal kilogram huishoudelijk restafval dat per inwoner per jaar gemiddeld wordt weggegooid.

Bron: Gemeentelijke database

Type	2023	2024
Begroting	206	202
Realisatie	199	202

Toelichting

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: De hoeveelheid restafval per inwoner is dit jaar gelijk aan de begroting maar wel licht gestegen. Dit is een trendbreuk met de afgelopen jaren. In de grafiek is zichtbaar dat tijdens de coronaperiode een incidentele stijging was.

Doelstelling 3.2 Behouden kwaliteit openbare ruimte

Belangrijke resultaten voor het behouden van de kwaliteit openbare ruimte in 2024

Het afgelopen jaar is via het onderhoud en diverse maatregelen gewerkt aan het behouden en verbeteren van de kwaliteit van de openbare ruimte. De vastgestelde beeldkwaliteitsniveaus en de doelen voor de waardering van de openbare ruimte en groen zijn gehaald.

Het percentage van de openbare ruimte dat op het afgesproken kwaliteitsniveau zit, is 94% (93% in 2023). Het percentage inwoners dat tevreden is over de openbare ruimte is 85% (gelijk aan 2023). Positief is dat de betrokkenheid bij de openbare ruimte is toegenomen; inwoners willen meer betrokken worden bij onderhoudswerkzaamheden. De groep inwoners die wil meepraten of helpen bij de vormgeving van de openbare ruimte is toegenomen naar 29% ten opzichte van 24% in 2023. Hieronder enkele resultaten:

Waardering voor de openbare ruimte

- Waardering voor de aantrekkelijkheid van de directe woonomgeving: 7,2
- Waardering voor de kwaliteit van het onderhoud in de directe woonomgeving: 6,8
- Waardering voor de kwaliteit van het onderhoud in de winkelcentra (inclusief Stadshart en Dorpstraat): 7,0
- Waardering voor de kwaliteit van het onderhoud van de hoofdwegen en naastliggende fiets- en voetpaden: 7,0

Waardering voor het groen

- Waardering groene kwaliteit in de stad (buurtgroen, wijkgroen, stadsgroen en regiogroen): 7,5
- Waardering voor het regiogroen: 7,9
- Waardering voor het stadsgroen: 7,5
- Waardering voor wijkgroen: 7,3
- Waardering voor buurtgroen (woonomgeving): 7,4

Betrokkenheid bij de openbare ruimte

- De bereidheid van respondenten om (af en toe) mee te helpen bij het beheer en onderhoud van hun directe woonomgeving is 52%;
- 56% van de respondenten is tevreden over hoe zij betrokken worden bij onderhoudswerkzaamheden in de directe woonomgeving;
- Bij veranderingen in de openbare ruimte wil 55% alleen geïnformeerd worden, 21% wil meepraten (consulteren) en 7% wil samen met de gemeente voorgestelde plannen en ontwikkelingen verder vormgeven (coproductie);
- 73% van de respondenten had te maken met iets dat vies, kapot, of onveilig was in de openbare ruimte (zoals overhangend groen, losliggende stoeptegels, volle prullenbakken of zwerfafval). 39% van deze respondenten melde dit bij de gemeente;
- Van het aantal respondenten dat een melding deed is 57% tevreden over de afhandeling. Dit is een verbetering van 7% t.o.v. 2023.

Meldingen Openbare Ruimte

In 2024 zijn er 39.440 meldingen gedaan. Dit is een toename van bijna 13%. De toename van het aantal meldingen komt voornamelijk door de thema's voertuigen, afvaldumping, ondergrondse containers en zwerfvuil. Het aantal meldingen over:

- Voertuigen is met bijna 30% toegenomen. Vooral in het aantal meldingen over foutgeparkeerde voertuigen is een stijging te zien;

- Ondergrondse containers is met ruim 30% toegenomen. Deze toename is te verklaren door de veroudering van de systemen, waardoor deze storingsgevoeliger zijn. In 2024 is gestart met het weer up-to-date krijgen van deze systemen;
- Afvaldumpingen is met 60% toegenomen. De oorzaak hiervan is lastig te achterhalen. De basis dienstverlening van de gemeente is tweewekelijks inzamelen van de minicontainers, legen van de verzamelcontainers bij een vulling van 80% en gratis grofvuil inzameling;
- Zwerfvuil op straat is met bijna 30% toegenomen. De toename is mogelijk te verklaren door de extra aandacht die vanuit de gemeente hieraan is besteed in het kader van het project “Schoon is gewoon” waardoor bewoners meer meldingen zijn gaan doen. Daarnaast zijn er meer meldingen dan eerdere jaren binnengekomen over gedumpte lachgascilinders.

Top 10 subcategorieën aantal meldingen (programma overstijgend) (Deze top 10 subcategorieën zijn samen 61,9% van het totaal aantal meldingen):

1. Overlast door voertuigen (7.106);
2. Ondergrondse container (2.721);
3. Onderhoud van wegen, paden of parkeervakken (2.677);
4. Afvaldumping/ Grofvuil (2.517)
(Het onbeheerd of niet volgens de regels achterlaten van afval, bijvoorbeeld bijplaatsing van afval bij grofvuil of het dumpen van afval op (verlaten) bedrijfsterreinen);
5. Zwerfvuil/ Glas op straat (2.237);
6. Beplanting/ onkruid (1.748);
7. Overlast door brommers, scooters of fietsen (1.701);
8. Gebruik openbare ruimte (1.597)
(Het plaatsen van iets op- of aan de weg, zoals een uitstalling zonder melding of vergunning);
9. Bomen (1.149);
10. Lantaarnpaal uit (943).

Assetmanagement

De raad heeft in 2024 de opdracht gegeven om assetmanagement verder te ontwikkelen. Dit gaat over het optimaal beheren van alle objecten binnen de openbare ruimte. Per vakgebied zijn beheerplannen opgesteld welke gebruikt worden voor het dagelijks beheer, klein onderhoud, groot onderhoud en vervangingen per kapitaalgoed.

Koers voor de buitenruimte

In het kader van de Strategische Agenda Zoetermeer 2040 is het gemeentelijk beleid doorgelicht. Hieruit is gebleken dat een beleidsactualisatie voor de buitenruimte nodig is. In het concept ontwerp Ruimtelijke Strategie Zoetermeer van december 2024 zijn de opgaven en keuze voor verschillende thema's benoemd, waaronder thema's van belang voor de buitenruimte. Vanuit deze bevindingen zijn de eerste verkenningen voor de Koers gestart. Deze gaan over de doelen en normen voor de buitenruimte en over wijkparken.

Tijdelijke kwaliteitsimpuls openbare ruimte

Er is een extra impuls gegeven aan het verhogen van de kwaliteit van de openbare ruimte. Onderstaand enkele voorbeelden van maatregelen:

- Acties ter aanvulling/versterking van het dagelijks onderhoud (zoals kauwgum verwijderen winkelcentra, ruimen van bladafval op trottoirs);
- Vervanging en aanpassing van groenvakken;
- Verharding omvormen naar groenvakken;
- (Mede) uitvoering gegeven aan verschillende projecten (zoals het Blauwe schoolplein, groenrenovatie Toverberg);
- Uitvoering gegeven aan initiatieven van inwoners ontstaan vanuit de motie “Opknappen van stukjes Zoetermeer”;
- Er zijn 1.600 bomen uitgereikt aan inwoners vanuit de motie “Natuurlijke schatten voor een Groen Zoetermeer!”.

Aanpassing bomenbeleid

We willen inwoners meer invloed geven als ze overlast van bomen ervaren. Daarom zijn we aan de slag met een aanpassing van het bomenbeleid. De aanpassing maakt het mogelijk om een verzoek in te dienen voor maatregelen bij bomen in het buurtgroen. Een groot aantal inwoners heeft via de inloopavond en de website doemee.nl hun mening en ideeën gegeven over de voorgenomen aanpassing.

Bomenmonitor

Het aantal bomen is in 2024 gestegen met 210 stuks naar 46.048.

Zwerfafval

Vanuit het thema “Schoon is gewoon” zijn er verschillende campagnes/acties gedaan ter bevordering van bewustwording zwerfvuil:

- Project Verloot je Zootje – gedurende de zomervakantie werd de jeugd in de wijk Meerzicht gestimuleerd om zwerfafval te prikken. Meer dan 90 kinderen hebben zich hiervoor ingezet en hebben 1.300 kg aan zwerfafval bij elkaar geprikt;
- Basisschool educatieprogramma waarbij scholieren worden geïnformeerd over de impact en gevolgen van zwerfafval en wat wij met z’n allen eraan kunnen doen om de gevolgen tegen te gaan (2.830 scholieren bereikt);
- Er is een prullenbakkenplan opgesteld met plaatsingscriteria. In 2024 is een start gemaakt met een scan in 2 wijken. Deze scan geeft zicht op optimale plaatsing van prullenbakken en daarmee een schonere gemeente. In 2025 krijgt dit een vervolg;
- Afvalbutlers campagne – Educatieve Campagne gericht op middelbare school scholieren (1.600 scholieren bereikt).

Vergroenen schoolpleinen

Het afgelopen jaar zijn twee schoolpleinen ingericht als groenschoolplein en twee andere schoolpleinen zijn gedeeltelijk vergroend, in totaal is er 699 m2 aangepakt. Naast de gemeente heeft ook de provincie Zuid-Holland en het Hoogheemraadschap Rijnland financieel bijgedragen in de vergroening van deze schoolpleinen.

Verbeteren waterkwaliteit

De gemeente Zoetermeer en het Hoogheemraadschap van Rijnland werken samen in het project “Ons Blauwe Goud” om de waterkwaliteit in de Zoetermeerse plas en het stedelijk gebied te verbeteren. In 2024 is gewerkt aan:

- Uitbreiden water in het Westerpark;
- In het Bossenpark zijn ter voorbereiding op het realiseren van een nieuwe waterpartij en natuurvriendelijke oevers, kabels en leidingen verlegd;

- De voorbereidingen voor de aanleg van een ijzerzandfilter zijn gestart.

Verbeteren toegankelijkheid

Naar aanleiding van vragen vanuit de WMO over toegankelijkheid in de buitenruimte hebben we diverse verbeteringen doorgevoerd, ook woningcoöperaties hebben dit opgepakt.

Door de gemeente zijn er diverse werkzaamheden uitgevoerd zoals aanpassingen aan:

- Het straatwerk zodat inwoners met scootmobielen of rollators de stoepen beter op- en afkunnen;
- Een helling in Meerzicht naast een trap aangelegd;
- In de Nieuwe Driemanspolder is de vissteiger aangepast.

Ook bij nieuwe ontwikkelingen speelt toegankelijkheid een belangrijke rol. Zo is de Toegankelijkheidsraad in 2024 betrokken bij de projecten Central park en Sartrezijde en daarin hebben zij ook geadviseerd.

Verbeteren communicatie- en participatie

Er lopen verschillende communicatiecampagnes om inwoners bewust te maken van hun gedrag, bijvoorbeeld de rioolcampagne die uitlegt hoe verstoppingen van het riool te voorkomen zijn.

We hebben verder invulling gegeven aan de nota participatie bij projecten in de openbare ruimte. Bij alle integrale projecten brengen we de verschillende belangen eerder in beeld. Dit zien we terug in positieve reacties van bewoners over onder andere de vraag en antwoord documenten en de betrokkenheid van bewoners via DoeMee.

Verder zijn alle bewonersbrieven duidelijker gemaakt en de beantwoording van de meldingen is verbeterd.

Samenwerking externe partijen

Dunea, Stedin en Zoetermeer hebben een intentieverklaring 'Samenwerking in de openbare ruimte' ondertekend. Dit om de overlast voor inwoners en ondernemers te beperken. Hierin is afgesproken dat we de werkzaamheden in de boven- en ondergrond afstemmen.

% Van de openbare ruimte dat op het afgesproken kwaliteitsniveau zit (Realisatie 2024)

Per kwartaal wordt op willekeurige meetlocaties de beeldkwaliteit gemeten en de procentuele scores op en boven de norm bepaald. De ambities zijn per gebiedstype vastgesteld in de Nota Onderhoud Openbare Ruimte.

Bron: Quickscan openbare ruimte

Type	2023	2024
Begroting	90%	90%
Realisatie	93%	94%

Toelichting

Doel gehaald: Ja.

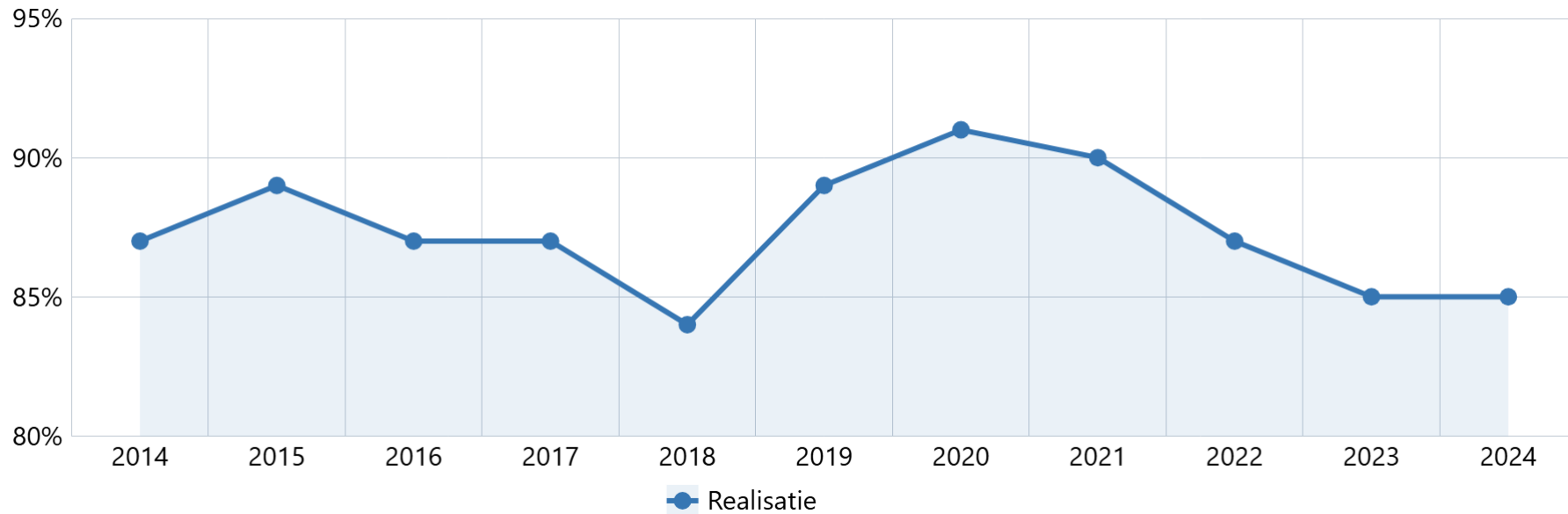
Toelichting: In 2024 zijn er in drie kwartalen beleidsmetingen uitgevoerd. We voldoen aan de norm voor het afgesproken kwaliteitsniveau van de openbare ruimte.

% Inwoners dat tevreden is over de openbare ruimte (Realisatie 2024)

In de Stadspeiling wordt de waardering voor de aantrekkelijkheid van de directe woonomgeving gemeten en gaat om alle waarderingen met een rapportcijfer 6 of hoger.

Bron: Stadspeiling

Type	2023	2024
Begroting	85%	85%
Realisatie	85%	85%

Toelichting

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: De tevredenheid over de openbare ruimte is gelijk aan 2023. De wijken Buytenwegh en Meerzicht-Oost zijn als laagst gewaardeerd en de wijken in Oosterheem als hoogste. Per jaar is er per wijk een schommeling zichtbaar in de waardering.

In de toelichting voor de waardering wordt als verbeterpunt de oneffen verharding het vaakst genoemd, met name op stoepen en fietspaden. Onder andere door de aanleg van glasvezel zijn er veel graafwerkzaamheden, wat een negatief effect heeft op de effenheid van de verharding.

Waardering bewoners groene kwaliteit (Realisatie 2024)

Het rapportcijfer wat de inwoners (respondenten van de Stadspeiling) geven aan het buurt-, wijk-, stads- en regiogroen.

Bron: Stadspeiling

Type	2023	2024
Begroting	7,5	7,5
Realisatie	7,5	7,5

Toelichting

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: Het gemiddelde cijfer is stabiel ten opzichte van 2023.

Totalen per doelstelling

Bedragen x €1.000

Programma 3 Leefbaarheid, duurzaam en groen	Jaarrekening				
	Lasten	Baten	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo
Bevorderen duurzame ontwikkeling (3.1)	-17.646	22.362	0	615	5.331
Behouden kwaliteit openbare ruimte (3.2)	-50.759	15.124	-184	1.604	-34.215
TOTAAL PROGRAMMA	-68.404	37.486	-184	2.218	-28.884

Financiën op hoofdlijnen

Doelstelling 3.1

Onder doelstelling 3.1 (bevorderen duurzame ontwikkeling) valt het inzamelen en verwerken van huishoudelijk afval. Hiervoor is ongeveer € 13,8 mln. uitgegeven. De inkomsten onder deze doelstelling bestaan vooral uit de afvalstoffenheffing en overige opbrengsten afval (€ 20,47mln.).

Aan het verbeteren van het leefmilieu (geluid- en luchtkwaliteit, energiebesparing en verbetering biodiversiteit), Duurzaam en Groen, is in totaal € 1,9 mln. besteed. Daarnaast is € 1,6 mln. ontvangen van het Rijk voor het aantrekken van extra capaciteit via de Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE) en is er € 0,6 mln. onttrokken vanuit het duurzaamheidsfonds en de brede bestemmingreserve ter dekking van de uitgaven.

Doelstelling 3.2

De kosten voor deze doelstelling bestaan uit budgetten voor dagelijks, periodiek en groot onderhoud van de openbare ruimte. Hieraan is € 50,5 mln. uitgegeven. Daartegenover stonden inkomsten van € 16,7 mln. bestaande uit rioolheffing, parkeerinkomsten, onttrekkingen uit reserves, vrijval voorziening, inkomsten begraafplaats en bijdragen van derden.

Voor een verklaring van verschillen tussen begroting en rekening wordt verwezen naar hoofdstuk Jaarrekening/Toelichting op het overzicht van baten en lasten.